

Nr 119.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående understöd för utgivande av tidskriften Biblioteksbladet; given Stockholms slott den 1 mars 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att till understöd för fortsatt utgivande av tidskriften Biblioteksbladet må från det på ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek under de villkor, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, från och med år 1918 tills vidare till Sveriges allmänna biblioteksörening utgå ett belopp av 2,000 kronor för år.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1
mars 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER.
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

Understöd för
utgivande av
tidskriften
Biblioteks-
bladet.

Till understödjande av folkbiblioteksväsendet beviljade 1912 års riksdag på ordinarie stat ett förslagsanslag av 170,000 kronor, av vilket anslag skulle på vissa närmare angivna villkor utgå understöd till folk- och skolbibliotek, till riksförbund för biblioteksverksamhet, till förmedlingsanstalter för vandringsbibliotek och till bokförmedlingsanstalter samt till arvoden åt två bibliotekskonsulenter med 9,500 kronor, därav 5,600 kronor till en förste konsulent och 3,900 kronor till en andre konsulent. Vidare medgav

1916 års riksdag på förslag av Kungl. Maj:t, att från nämnda anslag finge tills vidare utgå ett belopp av högst 2,500 kronor årligen för utgivande av årliga tillägg till grundkatalogen över för folk- och skolbibliotek lämplig litteratur. Slutligen har riksdagen år 1917, likaledes på Kungl. Maj:ts förslag, dels på folkskolöverstyrelsens ordinarie stat uppfört förste bibliotekskonsulentbefattningen, dels ock medgivit, att från anslaget till understöd åt folkbibliotek finge till avlönande av erforderligt biträde vid expedition- och skrivarbetet hos bibliotekskonsulenterna från och med år 1918 tills vidare utgå ett belopp av högst 1,200 kronor årligen.

I skrivelse den 27 september 1917 har nu Sveriges allmänna biblioteks-förening genom sin ordförande, förste bibliotekarien vid Uppsala universitetsbibliotek J. M. Hulth anhållit, att Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen medgiva, att av omförmälda förslagsanslag till understöd åt folkbibliotek finge tillsvidare utgå ett årligt belopp av 2,000 kronor till understöd för utgivande av föreningens tidskrift Biblioteksbladet.

I skrivelsen redogöres till en början för föreningens ändamål och karaktär, i vilket avseende skrivelsen innehåller följande:

Genom stiftandet av Sveriges allmänna biblioteks-förening år 1915 fylldes ett sedan länge inom olika bibliotekskretsar i vårt land känt behov.

Under diskuterandet av planerna på en bibliotekssammanslutning hade det efter hand blivit klart, att en dylik skulle få största betydelse, om den ej begränsades till ett visst slag av bibliotek utan liksom den amerikanska och den norska bleve allmän. Inom samma förening borde mötas representanter för såväl de vetenskapliga biblioteken som skol- och folkbiblioteken. De svagare utrustade institutionerna behöfve väl det stöd, som låg i samverkan med de större, av stat och enskilda rikligare tillgodosedda. Sammanförandet i en enda stor förening av yrkesbibliotekarier och personer, för vilka biblioteksarbetet endast kan bli en bisyssla, skulle också, kunde man hoppas, hos dessa senare skapa en starkare känsla för biblioteksarbetets betydelse. Detta blev också den bärande principen i den nya föreningen. Enligt dennas stadgar kan varje person med intresse för bibliotekssaken bli medlem av densamma, om också rösträtten i föreningens angelägenheter är förbehållen tjänstgörande eller förutvarande biblioteks-funktionärer och ombud för biblioteksinstitutioner, varvid ingen skillnad göres mellan olika slag av bibliotek.

Föreningens karaktär av att vara en sammanslutning av alla slags bibliotek har fått ett tydligt uttryck i sammansättningen av dess styrelse, som för närvarande består av förste bibliotekarien vid Uppsala universitetsbibliotek J. M. Hulth, bibliotekarien vid svenska akademins Nobelbibliotek C. Grönblad, överbibliotekarien vid Göteborgs stadsbibliotek L. Wåblin, amanuensen vid Lunds universitetsbibliotek G. Wetterberg, bibliotekarien vid högre latinläroverket å Norrmalm i Stockholm, adjunkten A. F. W. Lindvall, bibliotekarien vid Falu folkskoleseminarium, adjunkten Anna Sörensen, bibliotekarien vid Oskarsskolan i Stockholm Malin Geijer, distriktsstudieledaren i Goodtemplarorden, folkskolläraren G. A. Ljungberg, Riddarhyttan, bibliotekarien vid Arbetarbiblioteket i Stockholm F. Nilsson, bibliotekarien vid Gustav Vasa församlingsbibliotek

i Stockholm Hildur Lundberg, föreståndaren för Borås folkbibliotek D. Hellmér och förste bibliotekskonsulenten F. Hjelmqvist.

Rörande tillkomsten av ifrågavarande tidskrift samt dennas finansiering, ledning och uppgift anföres i skrivelsen:

Förverkligandet av planerna på en svensk biblioteksörening förde även med nödvändighet fram tanken på en svensk bibliotekstidskrift, så lagd, att den kunde nå även de många, som arbeta i de mindre biblioteken i vårt land. På föreningens första årsmöte framhölls med styrka, att ett eget tidskriftsorgan vore en nödvändig förutsättning för att föreningen skulle kunna med hopp om framgång arbeta för sina uppgifter. Endast så skulle den sambörighetskänsla kunna skapas och det utbyte av erfarenheter ske, utan vilka föreningen aldrig skulle kunna bli till verkligt gagn för sina medlemmar landet runt.

Biblioteksöreningens styrelse gjorde med anledning av årsmötets uttalande en undersökning, om någon av de bestående tidskrifterna, som behandlade biblioteksväsendet eller folkbildningsarbetet, skulle kunna lämpa sig som organ för Sveriges allmänna biblioteksörening. Då det emellertid visade sig omöjligt att på denna väg erhålla en prisbillig, populärt lagd bibliotekstidskrift, beslöt föreningens styrelse att göra ett försök med en egen tidskrift, Biblioteksbladet, och lyckades för år 1916 träffa sådan överenskommelse med förlagsfirman P. A. Norstedt & Söner, att det blev möjligt att låta varje medlem av biblioteksöreningen erhålla tidskriften utan någon särskild avgift utöver årsavgiften, som var bestämd till 2 kronor. Föreningen ombesörjde redigeringsarbetet, under det att förlaget åtog sig tryckningen, varefter föreningen inköpte erforderligt antal exemplar och distribuerade dessa till medlemmarna. Till redaktörer för Biblioteksbladet utsågos de bada bibliotekskonsulenterna i folkskolöverstyrelsen fil. dr F. Hjelmqvist och fil. lic. K. Tynell.

Biblioteksbladet har under de snart två år, som tidskriften utgivits, vid sidan av sin uppgift att vara ett organ för Sveriges allmänna biblioteksörening, framför allt lagt vikt vid sådana frågor, som kunnat vara av intresse och till nytta för stads- och folkbiblioteken, för läroverkens, seminariernas, folkhögskolornas och folkskolornas bibliotek. Olika sidor av bok- och biblioteksväsendet ha belysts i populärt hållna uppsatser, och kortfattade redogörelser ha lämnats för bibliotek och biblioteksverksamhet i in- och utlandet. För att underlätta bokurvalet för bibliotekens styrelser och föreståndare har Biblioteksbladet i sin litteraturavdelning lämnat upplysande notiser angående ett större antal nyttkomna arbeten, första året omkring 400.

Beträffande behovet av understöd för tidskriften yttrar biblioteksöreningen följande:

Tidskriftens prenumerantantal utgjorde år 1916 omkring 850 och år 1917 bortåt 1,000. Trots denna för en tidskrift av detta slag synnerligen goda början har dock antalet prenumeranter ej varit tillräckligt, för att förlagsfirman skulle få sina tryckningskostnader betäckta, allra minst under närvarande starkt stigande pappers- och arbetspriser. Förlagsfirman förnyade visserligen kontraktet för år 1917, men för år 1918 ansåg den sig ej längre kunna fortsätta utgivningen på de hittills varande villkoren, utan inköpspriset per exemplar har höjts, vilket medfört, att också föreningen tvärn sett sig nödsakad att fr. o. m. år 1918 höja årsavgiften till 3 kronor, en höjning, som säkerligen ej är alldeles betydelselös för de många mindre bibliotek, som anslutit sig till biblioteksöreningen.

At tidskriftens redaktion har ej lämnats någon ersättning, däremot har föreningen — tack vare det att den under sitt första verksamhetsår, innan den börjat utgiva Biblioteksbladet, hade jämförelsevis små utgifter — kunnat för år 1916 giva ett obetydligt honorar till de i tidskriften medverkande författarna. Bidrag från enskilt håll torde göra det möjligt att på samma sätt honorera de införda uppsatserna även under år 1917. Att dylikt understöd skall kunna påräknas också för framtiden är emellertid föga troligt. Den nys nämnda ökningen i årsavgiften åtgår så gott som helt och hållet till betäckande av det stegrade pris, som föreningen måste erlägga till förlaget för tidskriftsexemplaren. Då det emellertid i längden torde bli omöjligt att uppehålla tidskriften utan att ersätta medarbetare eller redaktion, blir det därför förmodligen för föreningen förr eller senare nödvändigt att upphöra med detta för svenskt biblioteksarbete så värdefulla företag, om ej staten träder stödjande emellan.

Genom den av 1912 års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag beslutade starka höjningen av statsunderstöd till folkbiblioteksväsendet har grunden lagts till en kraftig utveckling av denna viktiga gren av det svenska folkbildningsarbetet. För varje år har sedan dess antalet folk- och skolbibliotek samt till statsunderstödda riksförbund anslutna studiecirkelbibliotek stigit. Det är dessa många ute i bygderna spridda bibliotek, för vilka Biblioteksbladet i främsta rummet behöves och till vilka det i särskild grad vänder sig. Det vill anvisa dem metoder att göra biblioteksarbetet mera effektivt även med små resurser och vill giva en fylligare översikt över den nya litteraturen än som kan meddelas i statens grundkatalog.

Då det syfte, för vilket tidskriften arbetar, sålunda utgör ett betydelsefullt led i de senare årens strävan att giva en starkare utveckling och fastare grund åt vårt lands folk- och skolbiblioteksväsen, torde det kunna anses väl motiverat, att ur det under åttonde huvudtiteln anvisade förslagsanslaget till folkbiblioteksväsendet en summa finge utgå även till understöd av Biblioteksbladet, varjämte det givetvis vore synnerligen önskvärdt, att detta understöd sattes så högt, att härigenom möjliggjordes, att tidskriften kunde tillhandahållas åtminstone de mindre biblioteken till samma pris som tidigare, eller 2 kronor per årgång.

Såsom ett villkor för understödets beviljande föreslår föreningen, att Biblioteksbladet skulle lämnas till ett nedsatt pris av 2 kronor för år till alla statsunderstödda folk- och studiecirkelbibliotek samt till alla under läroverks- och folkskolöverstyrelserna stående undervisningsanstalters bibliotek.

Vid ansökningen var fogat ett exemplar av gällande stadgar för Sveriges allmänna biblioteksörening.

Över ifrågavarande ansökning hava infördrade underdåniga utlåtanden avgivits den 1 december 1917 av folkskolöverstyrelsen, som i ärendet inhämtat yttrande av riksbibliotekarien, och den 7 januari 1918 av statskontoret.

Riksbibliotekarien har på det livligaste förordat bifall till ansökningen och som skäl härför anfört bland annat:

Sveriges allmänna biblioteksörening har under de få år den ägt bestånd visat sig vara till stort gagn särskilt för den sidan av svenskt biblioteksväsen, som tager befattning med den i vårt land för närvarande i allt större omfång bedrivna folkbiblioteksverksamheten. Om denna rörelses betydelse för folkbildningsarbetet i allmänhet

kan icke mer än en mening råda. Men verksamheten inom de mindre biblioteken, såväl folkbiblioteken i egentlig mening som även folkskolornas, seminariernas, folkhögskolornas och liknande bibliotek, är av den art, att den otvivelaktigt behöver sättas i system och bibringas största möjliga enhetlighet. Sker icke detta, är det fara värt, att de frikostiga anslag, som från statens sida beviljats vissa kategorier av bibliotek såsom ett led i det allmänna folkbildningsarbetet, icke utnyttjas eller göras fruktbringande i den grad, som fallet skulle bliva, om ett enande och vägledande organ funnes. Detta hava de i folkskolöverstyrelsen anställda bibliotekskonsulenter insett, när huvudsakligen på deras initiativ Sveriges allmänna biblioteks-förening bildades. Denna förening synes, vilket också dess hittillsvarande verksamhet utvisar, vara i alldeles särskild grad skickad att bliva den erforderliga medelpunkten för den svenska folkbiblioteksverksamheten. Genom bibliotekskonsulenterna står föreningen i förbindelse med de statsunderstödda folkbiblioteken; å andra sidan har föreningen även kontakt med representanter för folkbildningsarbetet i övrigt och för föreläsning-rörelsen samt med de större vetenskapliga biblioteken, av vilkas tjänstemän flera ingått som medlemmar i föreningen och även bekläda poster inom densamma styrelse.

Bland de uppgifter, som i främsta rummet böra omländertagas av Sveriges allmänna biblioteks-förening såsom medelpunkt för vårt lands folkbiblioteksväsen, kunna nämnas: utarbetandet av gemensamma katalogiseringsregler, uppättandet av schemata för böckers uppställning och klassificering, meddelandet av råd och förslag vid inköp av böcker med mera. Men föreningens verksamhet bör även vara av rent pedagogisk art; den bör meddela undervisning i skötsel av bibliotek och härigenom ersätta bristen på biblioteksskolor. Men för att denna undervisning skall kunna nå alla dem, som hava sin verksamhet förlagd särskilt i de talrika mindre bibliotek, som finnas spridda landet runt, är det nödvändigt, att föreningen förfogar över en tidskrift, som, samtidigt den utgör ett organ för befrämjandet av föreningens syften, i uppsatser och artiklar vägleder och upplyser vid skötseln av dessa bibliotek och därigenom åstadkommer enhetlighet i detta slag av biblioteksarbete.

Sveriges allmänna biblioteks-förening förfogar sedan år 1916 över ett sådant organ, Biblioteksbladet, som utkommer med fem häften om året. Biblioteksbladet har i de redan utkomna årgångarna i korta, populärt hållna uppsatser lämnat en rad synnerligen goda bidrag till olika sidor av bok- och biblioteksväsendet. Särskilt bör framhållas den beskrivande översikt av viktigare nyutkommen litteratur, som meddelas i varje häfte och som på ett förträffligt sätt tjänar till vägledning vid bokinköp. De föredrag och diskussioner rörande viktiga sidor av den praktiska bibliotekarieverksamheten, som hållits vid föreningens årsmöten, ha även fått sin plats i tidskriften. Som slutomdöme torde kunna sägas, att Biblioteksbladet fyller en stor uppgift inom våra dagars biblioteks- och folkbildningsverksamhet och att dess upphörande för denna verksamhet skulle betyda en verklig förlust, som ej så lätt skulle kunna ersättas.

Folkskolöverstyrelsen har likaledes tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen samt till stöd härför anfört bland annat:

Den ifrågakommande tidskriften, som vittnar om ett varmt intresse för biblioteksväsendets ideella uppgifter, fyller på ett lyckligt sätt syftet att mellan fackmännen på området förmedla utbytet av erfarenheter, att sprida kännedom om biblioteksteknikens framsteg och biblioteksväsendets utveckling samt att göra bibliotekens tillgångar kända och anlitade av allmänheten. Att dessa syften bliva tillgodosedda utgör uppenbarligen ett väsentligt villkor för att biblioteksväsendet skall komma att motsvara sitt ändamål

och för att de uppföringar, som från det allmännas sida göras för detsamma, skola bliva fruktbarande. Man kan därför med fog säga, att en sådan tidskrift som Biblioteksbladet utgör ett nödvändigt komplement till den folkbildningsverksamhet, som erhåller sitt huvudsakliga understöd från det av 1912 års riksdag till understöd åt folkbibliotek beviljade förslagsanslaget. Endast genom en sådan tidskrift är det möjligt att på ett tillfredsställande sätt uppehålla förbindelsen mellan den centrala ledningen av biblioteksverksamheten och de lokala biblioteken. Därigenom kunna också de sistnämnda på ett bättre sätt draga nytta av det statsunderstöd, som de erhålla. Det synes därför naturligt att man sätter i fråga, att tidskriften tilldelas understöd från samma anslag, som vidmakthåller folkbiblioteksverksamheten i sin helhet.

Å förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek har uppstått besparing för år 1913 med 124.922 kronor 58 öre, för år 1914 med 29.668 kronor 26 öre, för år 1915 med 11.630 kronor 65 öre och för år 1916 med 33.224 kronor 93 öre. Även med tanke på att den fortgående utvecklingen på folkbiblioteksväsendets område helt visst kommer att ställa allt större anspråk på förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek, anser överstyrelsen det vara lämpligast, att understöd till Biblioteksbladet lämnas från detta anslag.

Statskontoret har under framhållande, att, enligt vad av handlingarna i ärendet finge anses framgå, den ifrågavarande publikationen vore ägnad att direkt befrämja det syftemål, som förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek hade till uppgift att tillgodose, förklarar sig icke hava något att erinra mot att av berörda anslag ett årligt bidrag å 2,000 kronor beviljades för det begärda ändamålet.

I en sedermera ingiven skrift har även universitetsbibliotekarien greve Eugène Lewenhaupt, enligt uppgift på uppdrag av deltagare i Örebro läns bibliotekskurs i Örebro den 9 och den 10 januari 1918, gjort framställning om beviljande av ett anslag till omförmälda tidskrift.

I skrivelsen framhålles, att det är av största betydelse för folkbiblioteken, som för bokinköp hava mycket begränsade tillgångar, att de i god tid och från vederhäftigt håll erhålla ledning vid valet av lämplig litteratur, samt uttalas det omdömet, att en dylik ledning bäst stode biblioteken till buds i den ifrågavarande tidskriften.

Då i proposition till 1912 års riksdag framställning gjordes angående folkbiblioteksväsendets omorganisation, framhöll dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet i sitt anförande till statsrådsprotokollet såsom några av de viktigaste önskemål, vilka borde tillgodoses för främjande av biblioteksväsendets utveckling, en större enhetlighet och planmässighet i organisatoriskt hänseende samt sakkunnig upplysning och ledning. I detta sammanhang påpekades bland annat, hurusom man hos de personer, vilka mot ringa eller ingen ersättning åtog sig skötseln av folkbiblioteken, icke rimligen kunde vänta den bekantskap med litteraturen och den känne-

Departementschefen.

dom om bibliotekstekniska metoder, som vore erforderliga, för att bokurvalet och bibliotekens handhavande i övrigt skulle bliva av den art, som vore att önska. Det krävdes sålunda upplysning och ledning, anvisningar för ett lämpligt bokval och möjlighet att i olika hänseenden erhålla sakkunniga råd. Dessa uttalanden föranleddes av den till grund för berörda framställning liggande utredningen, vilken starkt framhävde de brister, som i nämnda hänseende vidlådde vårt biblioteksväsende. De åtgärder, som från det allmännas sida år 1912 vidtogos i fråga om biblioteksväsendet, åsyftade även att i möjligaste mån avhjälpa berörda brister. Klart är dock att, oaktat det betydande stöd staten sålunda lämnat rörelsen ifråga och oaktat den ökade kontrollen från det allmännas sida, mycket i dessa hänseenden återstod och ännu återstår att göra.

Såsom av det förut sagda framgår, har tidskriften Biblioteksbladet till sin huvuduppgift gjort att verka för tillgodoseendet av kraven på ökad enhetlighet och planmässighet i biblioteksarbetet samt särskilt strävat att tillfredsställa behovet av sakkunniga upplysningar och råd för de i folkbiblioteken arbetande, och detta såväl i rent bibliotekstekniska frågor som när det gällt att för biblioteken välja lämplig litteratur. Enligt vad riksbibliotekarien och folkskolöverstyrelsen samstämmigt vitsordat, har också tidskriften på ett mycket lyckligt sätt fyllt den uppgift, som den satt sig före, därvid det givetvis varit av ej ringa betydelse, att tidskriftens ledning lagts i händer på dem, som genom sin verksamhet haft de största förutsättningarna att kunna överblicka folkbiblioteksarbetet och bedöma, i vilka avseenden upplysning och vägledning från tidskriftens sida närmast varit behöfvlig — nämligen de två bibliotekskonsulenterna hos folkskolöverstyrelsen. Det är därför med skäl, synes det mig, som överstyrelsen be-tecknar tidskriften som ett nödvändigt komplement till den folkbildningsverksamhet, som erhåller sitt huvudsakliga understöd från det av 1912 års riksdag beviljade anslaget till folkbibliotek.

Då nu biblioteksföreningens ekonomi, fotad som den är på mycket måttliga medlems- och prenumerationsavgifter och de bidrag av enskilda, som kunna komma att inflyta, enligt vad föreningens redogörelse härutinnan giver vid handen, uppenbarligen icke, åtminstone ej så länge nuvarande höga material- och arbetspriser äga bestånd, tillåter ett fortsatt utgivande av Biblioteksbladet, ligger det onekligen närmast till hands att, på sätt folkskolöverstyrelsen föreslagit, lämna tidskriften den erforderliga hjälpen ur förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek. Föreningen har för ändamålet begärt ett belopp av 2,000 kronor för år, och torde detta belopp icke överstiga vad som oundgängligen kräves, för att Biblioteksbladet må kunna fortfarande tillhandahållas statsunderstödda folk- och

studiecirkelbibliotek samt alla under läroverks- och folkskolöverstyrelserna stående undervisningsanstalters bibliotek till det låga priset av 2 kronor för årgång ävensom avgiftsfritt i visst antal exemplar tillställas ecklesiastikdepartementet samt läroverks- och folkskolöverstyrelserna.

Enligt vad folkskolöverstyrelsen erinrat, har för vart och ett av åren 1913—1916 å förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek uppstått en behållning, vilken, då den varit lägst, utgjort 11,630 kronor 65 öre. Såsom i början av min framställning nämnts, har anslaget visserligen belastats med två nya utgiftsposter å tillhoppa 3,700 kronor men å andra sidan genom förste bibliotekskonsulentens uppförande å folkskolöverstyrelsens ordinarie stat befriats från en årlig utgift av 5,600 kronor. En minskning av utgifterna från anslaget har sålunda uppstått å 1,900 kronor. Det torde därför, även om, såsom folkskolöverstyrelsen framhållit, den fortgående utvecklingen på ifrågavarande område kommer att ställa allt större anspråk på förslagsanslaget till folkbiblioteken, icke böra möta några betänkligheter mot att av omförmälda anslag tills vidare bevilja Sveriges allmänna biblioteksforening det begärda årliga understödet till utgivande av Biblioteksbladet.

Jag hemställer fördenskull, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till understöd för fortsatt utgivande av tidskriften Biblioteksbladet må från det på ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek under de villkor, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, från och med år 1918 tills vidare till Sveriges allmänna biblioteksforening utgå ett belopp av 2,000 kronor för år.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.

